NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) 2022/750

ze dne 8. února 2022,

kterým se mění regulační technické normy stanovené v nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205, pokud jde o přechod na nové referenční hodnoty, na něž se odkazuje v některých OTC derivátových smlouvách

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ze dne 4. července 2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů ([1]), a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205 ([2]) stanoví mimo jiné kategorie mimoburzovních (OTC) úrokových derivátů vyjádřených v eurech (EUR), libře sterlingů (GBP), japonském jenu (JPY) a americkém dolaru (USD), které podléhají povinnosti clearingu. Tyto kategorie zahrnují jednu kategorii vyjádřenou v eurech, která odkazuje na průměrnou jednodenní eurovou sazbu (EONIA), jakož i několik kategorií vyjádřených v GBP, JPY nebo USD, které odkazují na londýnskou mezibankovní nabídkovou sazbu (LIBOR), přičemž sazby EONIA a LIBOR jsou dvě referenční hodnoty, jejichž platnost má být ukončena.

(2) Evropský institut pro peněžní trhy, administrátor pro sazbu EONIA, oznámil, že k ukončení platnosti sazby EONIA dojde na konci roku 2021. Podobně administrátor referenční hodnoty ICE, administrátor pro sazbu LIBOR, oznámil, že ukončení sazby LIBOR pro GBP, LIBOR pro JPY a některých sazeb LIBOR pro USD proběhne rovněž na konci roku 2021, zatímco zveřejňování všech zbývajících sazeb LIBOR pro USD skončí v červnu 2023. Dne 5. března 2021 potvrdil britský úřad pro kontrolu finančních trhů (FCA), že všechny sazby LIBOR buď přestanou být jakýmkoliv administrátorem poskytovány, nebo již nebudou reprezentativní. Kromě toho Komise, Evropská centrální banka v rámci své funkce bankovního dohledu (bankovní dohled ECB), Evropský orgán pro bankovnictví (EBA) a Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA) vydaly společné prohlášení, v němž důrazně vybízejí smluvní strany, aby co nejdříve, nejpozději však do 31. prosince 2021, přestaly používat jakékoli ze sazeb LIBOR, včetně sazby LIBOR pro USD, jako referenční sazbu v nových smlouvách.

(3) Po 31. prosinci 2021 proto smluvní strany již nebudou moci uzavírat smlouvy o OTC úrokových derivátech vázaných na sazby EONIA, LIBOR pro GBP nebo LIBOR pro JPY, neboť tyto referenční hodnoty již nebudou existovat nebo se očekává, že se již nebudou používat pro OTC úrokové deriváty, které jsou vázané na sazbu LIBOR pro USD. K tomuto datu tedy nebude existovat objem ani likvidita derivátů vázaných na sazby EONIA, LIBOR pro GBP nebo LIBOR pro JPY a že u těchto obchodů nebude prováděn clearing ani ústředními protistranami. K témuž dni by rovněž neměla existovat žádná podstatná likvidita derivátů vázaných na sazbu LIBOR pro USD. Kategorie derivátů, které jsou v současnosti v rozsahu povinnosti clearingu a které jsou vázány na sazby EONIA, LIBOR pro GBP nebo LIBOR pro JPY, proto již nebudou splňovat dvě z podmínek pro to, aby podléhaly povinnosti clearingu stanovené v nařízení (EU) č. 648/2012, tj. mít dostatečnou úroveň likvidity a provádět clearing povolenou nebo uznanou ústřední protistranou, zatímco kategorie derivátů, které jsou v současnosti v rozsahu povinnosti clearingu a které jsou vázány na sazbu LIBOR pro USD, již nebudou splňovat jednu z podmínek, aby podléhaly povinnosti clearingu stanovené v nařízení (EU) č. 648/2012, tj. aby měly dostatečnou úroveň likvidity. Z toho vyplývá, že tyto kategorie by měly být vyňaty z rozsahu povinnosti clearingu.

(4) Regulační orgány a účastníci trhu pracují na náhradních sazbách pro tyto měny, a zejména na vývoji nových bezrizikových sazeb, které se nyní používají jako referenční hodnoty ve finančních nástrojích a finančních smlouvách. Pro EUR, USD, GBP a JPY se stanoví zejména tyto bezrizikové sazby: krátkodobá eurová sazba (€STR),

([1]) Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 1.

([2]) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205 ze dne 6. srpna 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012, pokud jde o regulační technické normy pro povinnost clearingu (Úř. věst. L 314, 1.12.2015, s. 13).

zajištěná jednodenní finanční sazba (SOFR), sterlingová průměrná jednodenní sazba (SONIA) a tokijská průměrná jednodenní sazba (TONA). Pokud jde konkrétně o trh s OTC deriváty, znamená to nyní, že OTC úrokové derivátové smlouvy vázané na sazby €STR, SOFR, SONIA a TONA obchodují smluvní strany a clearing se provádí u určitých ústředních protistran.

(5) Orgán ESMA byl informován o kategoriích OTC úrokových derivátů vázaných na sazby €STR, SOFR, SONIA nebo TONA, jejichž clearing byl určitým ústředním protistranám povolen. U každé z těchto kategorií orgán ESMA posoudil kritéria, která jsou zásadní pro určení, zda bude pro tyto kategorie stanovena povinnost clearingu, včetně míry standardizace, objemu a likvidity a dostupnosti cenových informací. S obecným cílem snížit systémové riziko určil orgán ESMA kategorie OTC úrokových derivátů vázaných na některé z bezrizikových sazeb, které by měly podléhat povinnosti clearingu v souladu s postupem stanoveným v nařízení (EU) č. 648/2012. Tyto kategorie by proto měly být zahrnuty do rozsahu povinnosti clearingu.

(6) Obecně platí, že různé smluvní strany potřebují na zavedení nezbytných opatření k zahájení clearingu svých OTC úrokových derivátů, které podléhají povinnosti clearingu, různě dlouhou dobu. V tomto případě však měly smluvní strany čas připravit se na přechod na nové referenční hodnoty a na plánované ukončení sazeb EONIA, LIBOR pro EUR, LIBOR pro GBP nebo LIBOR pro JPY, k němuž dojde na konci roku 2021, a to i s ohledem na jejich ujednání o clearingu. U smluvních stran, které již podléhají povinnosti clearingu a clearingu OTC úrokových derivátů vyjádřených v EUR nebo GBP, nevyžaduje clearing kategorií vázaných na nové bezrizikové sazby v těchto měnách významné změny (pokud vůbec nějaké) jejich clearingových smluv nebo procesů. Pokud totiž mají smluvní strany platné ujednání o clearingu pro clearing OTC úrokových derivátů vyjádřených v EUR nebo GBP, pak clearing OTC úrokových derivátů vázaných na bezrizikové sazby v těchto měnách nevyžaduje zavedení a provádění zcela nových clearingových ujednání, jak tomu bylo v případě, kdy tyto strany začaly provádět clearing OTC úrokových derivátů vyjádřených v těchto měnách. Vzhledem k tomu, že clearingové deriváty vázané na nové bezrizikové sazby jsou součástí rozsáhlejší přípravy na provedení přechodu od sazeb EONIA a LIBOR k novým referenčním hodnotám, není třeba zavádět další postupné kroky s cílem zajistit řádné a včasné plnění této povinnosti. Změny provedené za účelem zavedení nových kategorií OTC úrokových derivátů vázaných na bezrizikové sazby a vyjádřených v EUR a GBP by měly začít platit ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost.

(7) V návaznosti na společné prohlášení Komise, orgánu ESMA, bankovního dohledu ECB a orgánu EBA, které smluvní strany důrazně vybízí k tomu, aby u nových smluv co nejdříve, nejpozději však do 31. prosince 2021, přestaly používat jakékoliv sazby LIBOR jako referenční sazbu, musely smluvní strany naplánovat konec období, dokdy mohly odkazovat na sazbu LIBOR pro USD, a to i pokud jde o jejich ujednání o clearingu. Stejné úvahy, pokud jde o možnost protistran, které mají platná clearingová ujednání, provádět clearing OTC úrokových derivátů vyjádřených v určité měně s cílem upravit je pomocí spíše krátké doby obratu za účelem zúčtování OTC úrokových derivátů vázaných na bezrizikové sazby v téže měně, platí i pro USD, avšak některé další skutečnosti znamenají, že jejich přípravy jsou v případě USD méně pokročilé. Zejména ústřední protistrany dosud neoznámily, kdy převedou OTC úrokové deriváty, u nichž se v současné době provádí clearing a jsou vázány na sazbu LIBOR pro USD, na OTC úrokové deriváty vázané na sazbu SOFR, a není dosud jasné, jak bude na domácím trhu pro tyto deriváty upraven povinný clearing. Tato další komplikovanost znamená, že smluvní strany potřebují více času, aby se připravily na povinnost clearingu OTC úrokových derivátů vázaných na bezrizikovou sazbu pro USD, a proto je třeba zavést další postupné kroky s cílem zajistit řádné a včasné splnění této povinnosti. Změny provedené za účelem zavedení nové kategorie OTC úrokových derivátů vázaných na bezrizikovou sazbu vyjádřenou v USD by měly začít platit tři měsíce po vstupu tohoto nařízení v platnost.

(8) K plánovanému ukončení sazeb EONIA, LIBOR pro GBP a LIBOR pro JPY má dojít na konci roku 2021 tak, aby od 3. ledna 2022 nebylo možné obchodovat s OTC úrokovými deriváty vázanými na tyto referenční hodnoty ani provádět jejich clearing. Podobně v návaznosti na společné prohlášení Komise, orgánu ESMA, bankovního dohledu ECB a orgánu EBA, které smluvní strany důrazně vybízí k tomu, aby u nových smluv co nejdříve, nejpozději však do 31. prosince 2021, přestaly v nových smlouvách používat jakékoli sazby LIBOR jako referenční sazbu, se od 3. ledna 2022 očekává, že smluvní strany nebudou obchodovat ani provádět clearing OTC úrokových derivátů vázaných na sazbu LIBOR pro USD. Namísto toho budou smluvní strany od 3. ledna 2022 obchodovat s jinými OTC úrokovými deriváty, zejména OTC úrokovými deriváty vázanými na bezrizikové sazby, nebo provádět jejich clearing. Toto nařízení by proto mělo vstoupit v platnost neprodleně po vyhlášení.

(9) Nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

(10) Toto nařízení vychází z návrhu regulačních technických norem předloženého Komisi orgánem EBA.

(11) Orgán ESMA uskutečnil k návrhu regulačních technických norem, z něhož toto nařízení vychází, otevřené veřejné konzultace, analyzoval možné související náklady a přínosy, požádal o stanovisko skupinu subjektů působících v oblasti cenných papírů a trhů zřízenou podle článku 37 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1095/2010 ([3]) a konzultoval s Evropskou radou pro systémová rizika,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Změna nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205

Nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/2205 se mění takto:

1) Článek 3 se mění takto:

a) vkládají se nové odstavce 1a a 1b, které znějí:

„1a. Pokud se jedná o smlouvy, jež náleží do určité kategorie OTC derivátů uvedené v příloze v řádcích D.4.1, D.4.2 tabulky 4, nabývá odchylně od odstavce 1 povinnost clearingu účinnosti ode dne 18. května 2022.

1b. Pokud se jedná o smlouvy, jež náleží do určité kategorie OTC derivátů uvedené v příloze v řádku D.4.3 tabulky 4, nabývá odchylně od odstavce 1 povinnost clearingu účinnosti ode dne 18. srpna 2022.“;

b) v odstavci 2 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Pokud se jedná o smlouvy, jež náleží do určité kategorie OTC derivátů uvedené v příloze a jsou uzavřeny mezi smluvními stranami, které jsou součástí téže skupiny, přičemž jedna smluvní strana je usazena ve třetí zemi a druhá smluvní strana je usazena v Unii, nabývá odchylně od odstavců 1, 1a a 1b povinnost clearingu účinnosti:

a) 30. června 2022, pokud v souvislosti s příslušnou třetí zemí nebylo přijato žádné rozhodnutí o rovnocennosti podle čl. 13 odst. 2 nařízení (EU) č. 648/2012 pro účely článku 4 téhož nařízení týkající se OTC derivátových smluv uvedených v příloze tohoto nařízení;

b) pozdějším z níže uvedených dní, pokud bylo v souvislosti s příslušnou třetí zemí přijato rozhodnutí o rovnocennosti podle čl. 13 odst. 2 nařízení (EU) č. 648/2012 pro účely článku 4 téhož nařízení týkající se OTC derivátových smluv uvedených v příloze tohoto nařízení:

i) 60 dní ode dne, kdy rozhodnutí o rovnocennosti přijaté v souvislosti s příslušnou třetí zemí podle čl. 13 odst. 2 nařízení (EU) č. 648/2012 pro účely článku 4 uvedeného nařízení týkající se OTC derivátových smluv uvedených v příloze tohoto nařízení vstoupí v platnost;

ii) dnem, kdy povinnost clearingu nabývá účinnosti podle odstavce 1.“;

([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1095/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/77/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 84).

c) odstavec 3 se nahrazuje tímto:

„3. Pokud se jedná o smlouvy, jež náleží do určité kategorie OTC derivátů uvedené v příloze, nabývá odchylně od odstavců 1, 1a, 1b a 2 povinnost clearingu účinnosti ode dne 18. února 2022, pokud jsou splněny tyto podmínky:

a) povinnost clearingu nevznikla do 18. února 2021;

b) jediným účelem obnovení těchto smluv je nahradit smluvní stranu usazenou ve Spojeném království smluvní stranou usazenou v členském státě.“

2) Příloha se nahrazuje přílohou tohoto nařízení.

Článek 2

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 8. února 2022.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN

PŘÍLOHA

„PŘÍLOHA

Kategorie OTC úrokových derivátů, které podléhají povinnosti clearingu

Tabulka 1

Kategorie bazických swapů

id	Druh	Referenční sazba	Vypořádací měna	Splatnost	Typ vypořádací měny	S opcí	Typ nominální hodnoty
A.1.1	Bazický	EURIBOR	EUR	28D–50R	Jedna měna	Ne	Konstantní nebo variabilní

Tabulka 2

Kategorie kuponových swapů

id	Druh	Referenční sazba	Vypořádací měna	Splatnost	Typ vypořádací měny	S opcí	Typ nominální hodnoty
A.2.1	Kuponový	EURIBOR	EUR	28D–50R	Jedna měna	Ne	Konstantní nebo variabilní

Tabulka 3

Kategorie dohod o budoucí úrokové míře

id	Druh	Referenční sazba	Vypořádací měna	Splatnost	Typ vypořádací měny	S opcí	Typ nominální hodnoty
A.3.1	FRA	EURIBOR	EUR	3D–3R	Jedna měna	Ne	Konstantní nebo variabilní

Tabulka 4

Kategorie swapů s jednodenní sazbou („overnight index swap“)

id	Druh	Referenční sazba	Vypořádací měna	Splatnost	Typ vypořádací měny	S opcí	Typ nominální hodnoty
A.4.2	OIS	FedFunds	USD	7D–3R	Jedna měna	Ne	Konstantní nebo variabilní
D.4.1	OIS	€STR	EUR	7D–3R	Jedna měna	Ne	Konstantní nebo variabilní
D.4.2	OIS	SONIA	GBP	7D–50R	Jedna měna	Ne	Konstantní nebo variabilní
D.4.3	OIS	SOFR	USD	7D–3R	Jedna měna	Ne	Konstantní nebo variabilní“